

"Todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos (...)" Art. 1 de la Declaración Universal de los DD HH
"Tots els éssers humans naixen lliures i iguals en dignitat i drets (...)". Art. 1 de la Declaració Universal dels DD HH

Queixa	2400292
Matèria	Transparència
Assumpte	Sol·licituds d'accés a diversa informació pública presentades amb dates 9/1/2024 i 15/1/2024.
Actuació	Resolució de consideracions a l'Administració

RESOLUCIÓ DE CONSIDERACIONS A L'ADMINISTRACIÓ

1. Antecedents

1.1. El 25/1/2024, la persona interessada va presentar un escrit de queixa en què detalla els fets següents i efectua estes consideracions:

"Com a regidor del Grup Municipal Socialista, he sol·licitat per registres d'entrada (que adjunto) en dates 09/01/2024 i 15/01/2024, accés a informacions i expedients, tot i que per Diligencia de Secretaria del 18/01/2024 i Decret d'Alcaldia de 22/01/2024, se me concedeix el esmentat accés, a dia d'avui, no se m'ha facilitat l'accés sol·licitat.

Tenint en compte que l'article 21.2 del R.O.M. de Vinaròs determina un termini de resposta de cinc dies natural, i que per tant, este que estimar el silenci administratiu".

1.2. El 30/1/2024, admesa la queixa a tràmit, es requerix a l'Ajuntament de Vinaròs l'enviament, en el termini legal màxim d'un mes, d'un detall de les mesures adoptades per a aconseguir el ràpid i efectiu lliurament de la informació a l'autor de la queixa.

1.3. El 7/2/2024, es registra l'informe remés per l'esmentat ajuntament en què exposa, en essència, el següent:

"(...) por parte de quien suscribe ya se ha informado a la Alcaldía, sobre el derecho de los regidores al acceso directo al libro registro en virtud del artículo 128.2 c) de la Ley 8/2010, de 23 de junio, de régimen local de la Comunidad Valenciana, y la interpretación que el Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana en Sentencia núm.: 69-2016, de data 27 de Enero de 2016, Sala del Contencioso-administrativo, Sección 5ª, a los efectos de eliminar las solicitudes de acceso de este tipo (...)

Hay que destacar que quien suscribe es la persona que emite informe y tramita junto a la administrativa de Secretaría, las solicitudes de acceso a los expedientes, en virtud de las prerrogativas de control y fiscalización de los regidores, y que ha estado disfrutando de vacaciones del ejercicio anterior, los días 8 y 9 de enero y 15 a 19 d enero, lo que ha dado lugar a una ralentización en la resolución de este tipo de expedientes de acceso a la información pública por parte de los regidores.

Esta circunstancia además del gran volumen de solicitudes de acceso a la información pública por parte de grupo municipal socialista y la regidora del grupo municipal compromis, ahora en la oposición desde que fue aprobada la moción de censura al Alcalde en fecha 29/12/2023, ha dado lugar a no poder cumplir con los plazos establecidos en la legislación de 5 días naturales. Para comprobar este extremo sólo hace falta comprobar que en el ejercicio anterior fueron 61 los expedientes de acceso a la información pública presentadas y en los que llevamos de ejercicio y a la fecha de la emisión del presente informe, 22. Si ya el plazo de 5 días naturales es ajustado para poder instruir el expediente, resolver y notificar así como formalizar el acceso, el volumen de solicitudes planteadas hace del todo improbable que se pueda cumplir el acceso en esos días, lo que no evidencia una falta de transparencia sino una imposibilidad material del cumplimiento en plazo (...)

Pero además cabe añadir que como previsión a este tipo de circunstancias el Reglamento Orgánico Municipal del Ayuntamiento de Vinaròs BOP (Castellón) 37 - 26 de marzo de 2022, en su artículo 21.5 recoge lo siguiente:

“5. En caso de estimación por silencio administrativo, el Concejal solicitante se dirigirá a la Secretaría General donde se comprobará la fecha de presentación de la solicitud de acceso a la documentación informativa y la inexistencia de Decreto de Alcaldía al respecto dictado en plazo. El Secretario de la Corporación notificará este hecho al solicitante y al Alcalde quien deberá ordenar al servicio en cuyo poder obre el antecedente, dato o información solicitada, en el plazo máximo de cuarenta y ocho horas, el acceso a la documentación solicitada, redirigiendo al Concejal, al funcionario responsable, y, en caso de haber solicitado documentación, la remisión a la cuenta de correo electrónico institucional del Concejal. El antecedente, dato o información solicitada deberá entregarse al Concejal en el plazo máximo de tres días naturales desde que lo ordene el Alcalde”.

Procedimiento que el propio reclamante no ha seguido en el segundo de los casos. Si constando la diligencia y la notificación en el primero, y habiéndose seguido el citado procedimiento (...):

1.4. El 7/2/2024, el Síndic remet l'informe de l'Ajuntament de Vinaròs a la persona interessada per a al·legacions durant el termini de deu dies hàbils.

1.5. El 27/3/2024, la persona interessada presenta al·legacions, en les quals exposa el següent i acompanya la documentació que s'adjunta:

“Tot i l'informe de la Vicesecretaria del Ajuntament de Vinaròs del passat 6 de febrer de 2024, a dia d'avui es segueixen produint retards importants en l'accés a la informació que sol·licito com a regidor (S'adjunta un full, amb les dades).

L per tant, en considerar que es vulneren els meus drets com a regidor, a l'empara del article 21 del Reglament Orgànic Municipal del Ajuntament de Vinaròs, i si mes no com a ciutadà a l'empara dels articles 23 i 29 de la Constitució.

Es per lo que sol·licito d'aquesta Sindicatura de Greuges, l'actuació que pertoquei, per tal de corregir aquesta anomalia en el funcionament del Ajuntament de Vinaròs”.

2. Consideracions a l'Administració

L'autor de la queixa és regidor en l'Ajuntament de Vinaròs, per la qual cosa resulta d'aplicació el que es disposa en els articles 23 de la Constitució Espanyola (CE); art. 77 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local (LRBRL); art. 128 de la Llei 8/2010, de 23 de juny, de règim local de la Comunitat Valenciana; art. 14 del Reial decret 2568/1986, de 28 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament d'organització, funcionament i règim jurídic de les entitats locals (ROF), en què es reconeix, al més alt nivell normatiu, el dret a participar en els assumptes públics i el dret a accedir en condicions d'igualtat a les funcions i els càrrecs públics, d'acord amb el que preveu la llei i, per tant, el dret a obtenir la informació necessària per a l'exercici de les funcions públiques atribuïdes als regidors, com a representants democràticament elegits dels veïns del municipi.

Esta institució té dit, en les nombroses resolucions emeses en esta matèria, que si els representants triats per sufragi universal troben traves per al desenvolupament ordinari de la seua funció, no sols es vulnera directament el dret fonamental a l'exercici del seu càrrec públic, sinó que també, encara que siga de manera indirecta, es posen obstacles improcedents a la plena efectivitat del dret dels ciutadans a participar en els assumptes públics, pedra angular del nostre sistema democràtic.

Entre les funcions que pertanyen al nucli inherent a la funció representativa que constitucionalment correspon als membres d'una corporació municipal està la de participar en l'activitat de control del govern municipal, en les deliberacions del ple de la corporació, i la de votar en els assumptes sotmesos a votació en este òrgan, com també el dret a obtenir la informació necessària per a poder exercir les funcions anteriors (Sentència del Tribunal Constitucional de data 14 de març de 2011).

La legislació específica en matèria de règim local ha volgut que l'accés a la informació dels regidors siga ràpida, sense retards de cap tipus, ja que això dificulta més enllà del que és raonable l'exercici d'un dret fonamental.

És molt important contestar les sol·licituds presentades pels regidors en el termini màxim de cinc dies naturals (article 128.3 de l'esmentada Llei 8/2010), perquè, en cas contrari, s'adquirix per silenci administratiu el dret d'accés a la informació pública sol·licitada, per la qual cosa no cal retardar la resposta ni impedir l'accés de manera real i efectiva a la informació.

En este sentit, a gener de 2024, va entrar en vigor el Conveni del Consell d'Europa sobre l'accés als documents públics, fet a Tromsø el 18 de juny de 2009, que, en l'article 5.4, disposa el següent:

Tota sol·licitud d'accés a un document públic es tramitarà ràpidament. La decisió s'adoptarà, comunicarà i executarà com més de pressa millor o en un termini raonable que s'especificarà prèviament.

En el cas que ens ocupa, l'Ajuntament de Vinaròs ha explicat les peculiars circumstàncies produïdes en la corporació local que han impedit l'accés ràpid a la informació pública sol·licitada per l'autor de la queixa. No obstant això, la persona afectada insisteix a manifestar que s'estan produint nous retards a hores d'ara.

3. Resolució

Primer. RECOMANEM que s'adopten totes les mesures que calguen per a facilitar com més prompte millor l'accés a la informació pública sol·licitada pels regidors.

Segon. RECORDEM EL DEURE LEGAL de contestar motivadament les sol·licituds d'accés a la informació pública presentades pels regidors en el termini legal màxim de cinc dies naturals, ja que el silenci administratiu és positiu.

Tercer. L'Ajuntament de Vinaròs està obligat a respondre per escrit **en un termini no superior a un mes** des de la recepció del present acte. La resposta haurà de manifestar, de manera inequívoca, el seu posicionament respecte de les recomanacions o els suggeriments continguts en la present resolució. Així:

- Si manifesta la seua acceptació, farà constar les mesures adoptades per al seu compliment. Si el termini per a complir-les resultara superior, la resposta haurà de justificar esta circumstància i incloure el termini concret compromés per a això.

- La no acceptació haurà de ser motivada.

Quart. Notificar la present resolució a l'Ajuntament de Vinaròs i a l'autor de la queixa, i publicar-la en la pàgina web del Síndic de Greuges.

Ángel Luna González
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana